

F. t. beslutn. om en uafhængig vurdering af Amsterdamtraktaten

Bemærkninger til forslaget

Folketinget har tidligere behandlet et lignende forslag fra forslagsstillernes side i foråret 1997. Ved 1. behandlingen af B 98 den 23. april 1997 udtalte et flertal af Folketingets partier sig imod at nedsætte en sådan uvildig juridisk gruppe til undersøgelse af Amsterdamtraktaten. Dels med argumentet om, at det var for tidligt, da vi endnu ikke kendte den tekst, som ville komme ud af regeringskonferencen. Desuden sagde Ove Fich fra Socialdemokratiet, at han var da sikker på, at en lang række af uafhængige juridiske eksperter ville kommentere den kommende nye traktat. Dels mente han, at partierne selv måtte bekoste en sådan undersøgelse af de partistøttemidler, som Folketinget bevilgede dem. Ove Fich udtrykte også en frygt for, at »den politiske debat i stigende grad flyttes her fra Folketingssalen og ind i retssalene. Der mener jeg faktisk ikke, den hører hjemme«.

Hvis kommende retssager skal undgås, må Folketingets beslutningsgrundlag væsentligt forbedres. Under behandlingen af B 98 prøvede nogle ordførere at komme uden om det principielle i dette spørgsmål ved at betvivle, at det var muligt at finde uvildige juridiske eksperter, som Enhedslisten ville godkende.

Efter vedtagelsen og underskrivelsen af Amsterdamtraktaten står vi nu med en ny traktat, som overlader yderligere magt og kompetence til Unionen. Regeringen har ladet Justitsministeriet udfærdige en redegørelse om forholdet mellem Amsterdamtraktaten og grundloven, som forslagsstillerne opfatter som et partsindlæg fra regeringens side, og som kun understreger behovet for en uvildig juridisk undersøgelsesgruppe.

Derfor foreslår forslagsstillerne, at der bliver nedsat en uafhængig ekspertgruppe af juridiske eksperter, som skal vurdere Amsterdamtraktaten og udtale sig om omfanget af suverænitetsafgivelse.

Der er tidligere fremsat forslag om en uafhængig juridisk bedømmelse af forholdet mellem grundloven og Unionstraktaten. Den 10. marts 1992 fremsatte SF forslag om uafhængig juridisk vurdering af forslag til traktat om Den Europæiske Union. SF foreslog dengang, at »Folketinget opfordrer regeringen til at anmode uafhængige juridiske eksperter om at lade udarbejde et responsum om forholdet mellem forslag til traktat om Den Europæiske Union og den danske grundlov«.

Dette kunne der ikke skabes tilslutning til i Folketinget. Den 8. marts 1993, dvs. før den anden afstemning om Maastrichttraktaten, anmodede Enhedslisten i et brev til udenrigsministeren om, at man imødekom SF's oprindelige forslag fra foråret 1992, men forgæves.

Nu er vi i den situation, at der med Amsterdamtraktaten efter forslagsstillernes opfattelse overdrages suverænitet til EF-Domstolen i et omfang, som på ingen måde er begrænset, og som derfor ikke kan finde sted efter grundlovens § 20, men som må antages at kræve en grundlovsændring efter grundlovens § 88.

Regeringen har den 6. oktober 1997 tilsendt Folketinget Justitsministeriets redegørelse for visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks ratifikation af Amsterdamtraktaten. Heri konkluderer regeringen ganske vist, at Amsterdamtraktaten indeholder suverænitetsoverdragelse på tre punkter, og regeringen erkender derfor, at der i hvert fald er tale om suverænitetsoverdragelse i et omfang, som kræver brug af grundlovens § 20. Men regeringens redegørelse er efter forslagsstillernes opfattelse overordentlig mangelfuld.

Dels indeholder Amsterdamtraktaten yderligere punkter, hvor der er tale om suverænitetsoverdragelse, f.eks. i forbindelse med de såkaldte rammeafgørelser. Dels indeholder Amsterdamtraktaten de samme grundlovsproblemer som Maastrichttraktaten, herunder bl.a. problemet om den såkaldte gummiparagraf (artikel 235) og EF-Domstolens beføjelser til at tolke traktaten udvidende. Disse spørgsmål indgår i den verserende sag ved Højesteret om forholdet mellem grundloven og Maastrichttraktaten. En afklaring af forholdet mellem Amsterdamtraktaten og grundloven må naturligvis afvente Højesterets dom.

To forhold må efter forslagsstillernes mening bringes i orden, før Folketinget kan bedømme forholdet mellem Amsterdamtraktaten og grundloven. For det første må vi altså have en uvildig undersøgelse af den fulde rækkevidde af suverænitetsoverdragelsen, og for det andet må vi kende Højesterets dom.

Formålet med nærværende forslag er at sikre, at Folketinget får så godt et beslutningsgrundlag som overhovedet muligt, således at et grundlovsbrud kan undgås.